

Sivas Cumhuriyet University Educational Sciences Institute Journal

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/cebced>

Founded: 2021

Available online, ISSN: 2822-3675

Publisher: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

Preschool Teachers' Views and Practices on Competitive Games

Merve Yıldız^{1,a}, Hande Arslan Çiftçi^{2,b,*}

¹Preschool Teacher, İstanbul, Türkiye

²Faculty of Educational Sciences, İstanbul Medeniyet University, İstanbul, Türkiye

Research Article

Acknowledgment

*Corresponding author

History

Received: 28/01/2025

Accepted: 17/09/2025

This paper was checked for plagiarism using iThenticate during the preview process and before publication.

Copyright © 2017 by Sivas Cumhuriyet University Educational Sciences Institute Journal. All rights reserved.

ABSTRACT

The aim of this research is to examine the views and practices of preschool teachers on the use of competitive games in preschool education. The research was conducted with qualitative method, and a phenomenological design was adopted. The participants of the study consisted of 12 preschool teachers working in İstanbul in the 2023-2024 academic year. Data were collected through semi-structured interview questions and descriptive analysis method was used to analyze the data. As a result of the research, it was seen that most of the preschool teachers found competitive games important and necessary. Although most of the teachers accepted that losing is demotivating, they also thought that these games should be played. Teachers emphasized that these games contribute to children's social emotional development and that it is important for children to learn at an early age about competition, which is a part of life, and the losing situation that may arise as a result. In addition, it was concluded that the teachers provided emotional support to the children who lost and helped them manage this situation better by providing positive reactions and supportive approaches in both winning and losing situations. It can be suggested that preschool teachers should create a learning environment that does not involve social comparison among children and supports the competition that can arise with cooperation.

Keywords: Preschool education, preschool teachers, play, competitive games, competition.

Rekabet Oyunlarına İlişkin Okul Öncesi Öğretmenlerinin Görüşleri ve Uygulamaları

Bilgi

*Sorumlu yazar

Süreç

Geliş: 28/01/2025

Kabul: 17/09/2025

Bu çalışma ön inceleme sürecinde ve yayımlanmadan önce iThenticate yazılımı ile taranmıştır.

Copyright

This work is licensed under Creative Commons Attribution 4.0 International License

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, okul öncesi eğitimde rekabet oyunlarına yer verilmesine ilişkin okul öncesi öğretmenlerinin görüşlerini ve uygulamalarını incelemektir. Araştırma, nitel yöntem ile gerçekleştirilmiş olup olgu bilim deseni benimsenmiştir. Araştırmanın katılımcıları, 2023-2024 eğitim-öğretim yılında İstanbul ilinde görev yapmakta olan 12 okul öncesi öğretmeninden oluşmaktadır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme soruları ile toplanmış ve verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda, okul öncesi öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun rekabet oyunlarını önemli ve gerekli bulduğu görülmüştür. Öğretmenlerin çoğu, kaybetme durumunun motivasyon düşürücü olduğunu kabul etmekle birlikte aynı zamanda bu oyunların oynatılması gerektiğini de düşünmektedirler. Öğretmenler, bu oyunların çocukların sosyal duygusal gelişimine katkıda bulunduğunu ve hayatın bir parçası olan rekabeti ve bunun sonucunda ortaya çıkabilecek kaybetme durumunu erken yaşta öğrenmelerinin önemli olduğunu vurgulamışlardır. Ayrıca, öğretmenlerin kaybeden çocuklara duygusal destek sağlayarak bu durumu daha iyi yönetmelerine yardımcı olduğu ve öğretmenlerin hem kazanma hem de kaybetme durumlarında olumlu tepkiler ve destekleyici yaklaşımlarla süreci yönettiği sonucuna ulaşılmıştır. Okul öncesi öğretmenlerinin çocuklar arasında sosyal karşılaştırmayı içermeyen ve iş birliği ile birlikte ortaya çıkabilecek rekabeti destekleyen bir öğrenme ortamı oluşturmaları önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi eğitim, okul öncesi öğretmenleri, oyun, rekabet oyunları, rekabet.

^a merveyildi34@gmail.com

^{ID} <https://orcid.org/0009-0002-3241-7276>

^b h.arslanciftci@gmail.com

^{ID} <https://orcid.org/0000-0001-5061-3882>

How to Cite: Yıldız, M., & Arslan Çiftçi, H. (2025). Rekabet oyunlarına ilişkin okul öncesi öğretmenlerinin görüşleri ve uygulamaları. *Sivas Cumhuriyet University Educational Sciences Institute Journal*, 4(2):121-131

Giriş

Okul öncesi eğitimle çocuklar, sosyal hayata ilk adımlarını atarlar. Sosyalleşmenin ilk adımları ise okul öncesinde oyun aracılığı ile gerçekleşir. Oyun, çocukların dışsal bir amaca dayanmaksızın, kendiliğinden, istekle ve zevkle gerçekleştirdikleri bir etkinliktir (Whitebread vd., 2017). Oyun, çocukların çevrelerini keşfetmeleri, yeni beceriler öğrenmeleri ve sosyal etkileşimlerde bulunmaları için fırsatlar sağlarken (Anderson-McNamee ve Bailey, 2010) motor gelişimlerini, düşünme yeteneklerini ve problem çözme becerilerini geliştirir (Ray, 2019). Bu bağlamda, okul öncesi eğitim programlarında oyun temelli yaklaşıma gereken önemin verilmesi oldukça önemlidir. Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) 2024 okul öncesi eğitim programında, oyunun çocuklar için en etkili öğrenme yöntemi olduğu ve bu nedenle de eğitim programında çocukların oynayabileceği çeşitli oyunlara yer verilmesi gerektiği ifade edilmektedir. Bu çeşitli oyunlar; iç-dış mekânlarda oynanan serbest oyun, yapılandırılmış-yarı yapılandırılmış oyun, fiziksel oyun, hayal oyunu, nesne oyunu, manipülatif oyun (Çivril, 2022), sıklıkla kız çocuklarının tercih ettiği, sakince oynanan evcilik gibi oyunlar (Gmitrova vd., 2009) ve sıklıkla erkek çocuklarının tercih ettiği hareketli, blok yapma yarışması gibi rekabet içerikli oyunlar (Santrock, 2014) olarak sıralanabilir.

Rekabet oyunları, katılımcıların birbirleriyle yarışarak belirli bir hedefe ulaşmaya çalıştığı oyunlar olarak tanımlanabilir. Fülöp (2022), rekabet süreçlerini hedeflerine, işlevlerine ve süreçte rakibe atfedilen role göre sınıflandırmaktadır. Rekabetin amacı yalnızca kazanmak ya da başkasını geride bırakmakla sınırlı değildir; aynı zamanda bireyin kendini geliştirmesi, öz değerlendirme yapması veya bir konuda ustalık kazanması da olabilir. Bu doğrultuda rekabetin işlevi; gelişim, motivasyon, hedefe ulaşma, öz değerlendirme ve kimi zaman rakibin saf dışı bırakılması gibi farklı biçimlerde ortaya çıkabilir. Bu dinamiklerin bir neticesi olarak rekabet oyunlarının çocuklar üzerindeki etkileri bazı araştırmalarda incelenmiştir. Rekabet oyunlarının çocukların motivasyonunu artırdığını (Tauer ve Harackiewicz, 2004) ve bu oyunların çocukların alternatif başa çıkma stratejilerini geliştirme açısından katkı sağlayıcı bir niteliğe sahip olduğunu (Emen Parlatan ve Dikici Sığirtmaç, 2022) ortaya koyan bulgular bulunmaktadır. Tsiakara ve Digelidis (2014) çalışmasında, çocukların rekabetçi olan ve rekabetçi olmayan koşullar altında duygu durumlarının değişmediği; iki koşul altında da çocukların çoğunluğunun mutlu hissettiklerini belirttiği görülmüştür. Ancak bazı araştırmalarda ise rekabetin çocuklar üzerinde olumsuz etkileri üzerinde durulmuştur. Örneğin, Pappert vd. (2017), rekabet oyunlarının çocukların pro-sosyal davranışlarını azaltabileceğini bulmuşlardır. Bir başka araştırmada rekabetin başarısızlıkla sonuçlanması halinde kişinin kendini suçlayıcı ve cezalandırıcı bir tutum sergileyebileceği ifade edilmektedir (Bilici, 2019). Bu sonuçlar rekabetin; çocukların duygularını, davranışlarını ve motivasyonunu etkileyen karmaşık bir etken olduğunu göstermektedir.

Yapıcı rekabet, Fülöp (2004) tarafından çocukları teşvik eden, heveslerini artıran ve öğrenmelerini motive eden sosyal ve kültürel bir olgu olarak tanımlanmaktadır; ancak çocukların birbirlerinin performansını engellemek için birbirlerine karşı rekabet etmelerine neden oluyorsa yıkıcı olarak da tanımlanabilir. Öğrenme durumlarında yapıcı bir şekilde rekabet etmek, kişinin kendisinin, başkalarının ve ortak hedeflerin geliştirilmesi ile ilgili bir konudur (Sheridan ve Williams, 2006). Küresel rekabetin etkisiyle şekillenen günümüz dünyasında, eğitim alanında da rekabetçi bir kültürün olduğu gözlemlenmektedir (Elçi, 2021; Kurumanoğlu ve Aksoy, 2021). Okul öncesi eğitim ortamlarında da rekabete ve çocukların rekabetçi eylemlerine sıklıkla rastlanmaktadır (Doğan, 2022). Çocukların hikâye okuma zamanında öğretmenin yanına oturmak için yarışması, faaliyetler sırasında “ben daha yüksek kule yaptım”, “salıncağı ilk ben kaptım” (Sheridan ve Williams, 2006) gibi karşılaştırma içeren ifadeleri rekabetçi eylemlere örnek olarak gösterilebilir. Okul öncesi eğitimde, çocukların rekabetçi davranışları farklı şekillerde ortaya çıkmakta ve bu stiller üç ayrı boyutta ele alınmaktadır: başkalarına olan rekabet, göreve odaklı rekabet ve baskınlığın korunumuna dayalı olan rekabet (Tsiakara ve Digelidis, 2012). Başkalarına odaklı rekabet; bireyin kendi performansını başkalarıyla karşılaştırarak üstünlük sağlama isteğini ifade ederken, göreve/hedefe odaklı rekabet; başarı gösterme arzusuyla bireyin kendi performansını iyileştirerek hedefe ulaşma amacı ile sergilediği rekabet davranışlarını kapsamaktadır (Tassi vd., 2001). Baskınlığın korunumuna dayalı rekabet ise bireyin rekabet etmek yerine kaynaklara erişmek istemesi ve bu kaynaklara erişme noktasında üstünlüğünü koruma çabası (Paquette vd., 2013) olarak tanımlanabilmektedir. Son yıllarda yapılan bir çalışmada (Bayındır vd., 2022), okul öncesi dönem çocuklarının öz-düzenleme becerileri ile göreve odaklı rekabetleri arasında pozitif bir ilişki olduğu bulunmuştur.

Türkiye’de okul öncesi dönemde rekabete ilişkin yapılan araştırmaların sınırlı sayıda olduğu görülmektedir (Uyanık Balat vd., 2017). İlgili çalışmalar incelendiğinde, çoğunlukla okul öncesi dönemde rekabet stilleri ile ilişkili çalışmalara rastlanmaktadır. Örneğin; Elçi (2021), çocukların 21. yüzyıl becerileri ile rekabet stilleri arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Benzer şekilde, Doğan (2022) çocukların prososyal davranışları ile rekabet stilleri arasındaki ilişkiyi ortaya koyarken, Bülbül (2019) ebeveyn tutumları ile rekabet stilleri arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Rekabet günlük hayatımızda önemli bir yere sahiptir. İnsanlar işlerinde, ilişkilerinde, sınıfta vb. farklı nedenlerle ve farklı şekillerde rekabet ederler. Yetişkinler için rekabet hakkında çok şey bilinmektedir, ancak okul öncesi çağda neler olduğu konusunda bilgi eksikliği vardır. Erken yaşta başladığı için küçük çocuklar arasındaki rekabeti incelemek önem taşımaktadır. Okul öncesi eğitimde rekabet oyunlarının kullanımı ve bu oyunların çocukların sosyal etkileşim ve öğrenmelerini nasıl etkilediği hakkında araştırmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu nedenle alanda deneyimi olan okul öncesi öğretmenlerinin rekabet

oyunlarını nasıl algıladıklarının incelenmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Bu doğrultuda bu araştırmanın amacı, okul öncesi eğitimde rekabet oyunlarına ilişkin okul öncesi öğretmenlerinin görüşlerini ve uygulamalarını incelemektir.

Yöntem

Araştırma Modeli

Bu araştırma; gözlem, doküman, görüşme gibi tekniklerin kullanıldığı (Baltacı, 2019), gerçeğin tümevarımcı bir şekilde ele alındığı (Özdemir, 2010) araştırma konusundaki problemleri doğal ortamında anlama çabası içerisinde olan nitel araştırma yöntemi (Klenke, 2016) ile gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların gerçek yaşantılarını, algılarını ve anlamlarını derinlemesine anlamak için (Yıldırım ve Şimşek, 2008) özneliği ön plana çıkartan (Tekindal ve Arsu, 2020) fenomenolojik /olgu bilim deseni benimsenmiştir.

Katılımcılar

Araştırmanın katılımcıları, 2023-2024 eğitim-öğretim yılında, İstanbul ilinde görev yapmakta olan 12 okul öncesi öğretmeninden oluşmaktadır. Tüm katılımcılar, kolay ulaşılabilirlik dikkate alınarak Ümraniye ilçesinde yer alan 2'si özel 3'ü resmî olmak üzere toplamda 5 farklı anaokulunda/anasınıfında çalışmakta olan 12 okul öncesi öğretmeninden oluşmaktadır. Katılımcı seçiminde çeşitliliğe önem verilmiş olup; cinsiyet, kıdem yılı ve kurum türü gibi faktörler dikkate alınarak yapılan seçimlerle, araştırmaya farklı perspektiflerin katkı sağlaması amaçlanmıştır. Katılımcıların demografik bilgileri Çizelge 1'de sunulmuştur.

Çizelge 1'de görüldüğü üzere, katılımcıların 3'ü erkek, 9'u kadındır ve yaşları 23-42 arasındadır. Katılımcıların hepsi okul öncesi öğretmenliği lisans mezunudur ve kıdemleri 1-14 sene arasında değişmektedir. Katılımcılardan 3'ü özel anaokulunda, 9'u ise devlet anaokulu ya da anasınıflarında görev yapmaktadır.

Çizelge 1. Katılımcıların demografik bilgileri

	Cinsiyet	Yaş	Öğrenim Durumu	Kurum Türü	Kıdem Yılı
Öğretmen 1	Erkek	25	Lisans	Özel	2
Öğretmen 2	Kadın	40	Lisans	Devlet (Bağımsız Anaokulu)	7
Öğretmen 3	Kadın	42	Lisans	Devlet (Bağımsız Anaokulu)	14
Öğretmen 4	Erkek	23	Lisans	Özel	1
Öğretmen 5	Kadın	42	Lisans	Devlet (İlkokula Bağlı Anasınıfı)	14
Öğretmen 6	Kadın	33	Lisans	Devlet (Bağımsız Anaokulu)	8
Öğretmen 7	Kadın	35	Lisans	Devlet (İlkokula Bağlı Anasınıfı)	12
Öğretmen 8	Erkek	36	Lisans	Devlet (İlkokula Bağlı Anasınıfı)	10
Öğretmen 9	Kadın	29	Lisans	Devlet (İlkokula Bağlı Anasınıfı)	6
Öğretmen 10	Kadın	32	Lisans	Devlet (Bağımsız Anaokulu)	9
Öğretmen 11	Kadın	31	Lisans	Devlet (İlkokula Bağlı Anasınıfı)	9
Öğretmen 12	Kadın	35	Lisans	Özel	7

Veri Toplama Aracı ve Süreci

Araştırmada katılımcıların görüşlerini ve deneyimlerini anlamak amacıyla soruların araştırmacı tarafından önceden hazırlandığı yarı yapılandırılmış görüşme tekniği (Coşkun vd., 2017; Karasar, 1998) kullanılmıştır. Bu görüşmeler, katılımcıların derinlemesine düşüncelerini, deneyimlerini ve görüşlerini anlamak için birtakım soruların olduğu görüşme formu aracılığı ile yapılmıştır. Formun birinci bölümünde katılımcıların cinsiyeti, yaşı, çalıştıkları okul türü, öğrenim düzeyi, mesleki kıdemleriyle ilgili sorular bulunmaktadır. Görüşme formunun ikinci bölümünde öğretmenlerin görüşlerini belirlemek üzere yarı yapılandırılmış açık uçlu 5 soru yer almaktadır. Bu sorular, öğretmenlerin rekabet oyunlarını nasıl tanımladıklarını, rekabet oyunlarına sınıflarında yer verme/vermeme nedenlerini, kazanma-kaybetme durumlarında çocuklarda gözlemledikleri duygu ve davranışları, kazanma-kaybetme durumlarında öğretmenlerin verdiği tepkileri içermektedir.

Görüşme formu, okul öncesi eğitimi alanında uzman iki akademisyen ve bir öğretmenin incelemesine sunulmuştur ve uzmanların görüş ve önerileri

doğrultusunda 2 soru üzerinde değişiklik yapılarak görüşme formunun son hali oluşturulmuştur. Verilerin toplanması amacıyla, İstanbul Medeniyet Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Etik Kurulu onayı (No: 2024/6) alınmıştır ve katılımcılar araştırmanın doğası ve gereklilikleri hakkında bilgilendirilerek veriler gönüllülük esasıyla, okul müdürlerinin izni dahilinde 2 hafta içinde toplanmıştır. Veri kaybını önlemek amacıyla öğretmenlerin izni dâhilinde ses kayıtları yapılarak veriler araştırmanın tamamlanmasının ardından silinmek üzere kaydedilmiştir. Her bir görüşme yaklaşık olarak 20-25 dakika sürmüştür. Görüşmeler, sabah saatlerinde çocuklar gelmeden önce, sessiz bir ortamda gerçekleştirilmiştir. Bu yaklaşım, katılımcıların konuşmalarını rahat ve odaklanmış bir ortamda gerçekleştirmesine olanak sağlamıştır.

Verilerin Analizi

Bu araştırmada, yapılan görüşme sonuçlarından elde edilen verilerin düzenlenerek sunulması olarak tanımlanan betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Betimsel analiz, verilerin önceden belirlenen temalara göre sınıflandırılmasını, özetlenmesini ve yorumlanmasını

içerir (Karataş, 2015). Betimsel analizde veriler daha önceden belirlenen temalara göre sınıflandırılabilir gibi araştırma sorularına göre de sınıflandırılabilir (Gürbüz ve Şahin, 2014). Bu doğrultuda, görüşme soruları doğrultusunda önceden belirlenen temalar şu şekilde sıralanabilir: Okul öncesi öğretmenlerinin rekabet oyunu tanımları, öğretmenlerin sınıfta rekabet oyunlarına yer verip vermemeleri ve nedenleri, öğretmenlerin rekabet oyunlarında çocuklarda gözlemedikleri duygu ve davranışlar, öğretmenlerin çocukların rekabet oyunlarında kaybetmeleri durumunda çocuklarda gözlemedikleri davranışlar ve öğretmenlerin rekabet oyunlarında çocuklara verdikleri tepkiler.

Verilerin analizi sürecinde ses kayıtlarını yazıya çeviren dikte kullanılmıştır. Bu diktenin ses kayıtlarını eksiksiz bir şekilde yazıya aktardığını kontrol etmek amacıyla ses kayıtları tekrardan dinlenerek yazıların doğruluğu araştırmacılar tarafından teyit edilmiştir.

Geçerlik ve Güvenirlik

Görüşmeden elde edilen veriler bu çalışmada yer alan araştırmacılar tarafından analiz edilmiştir. Her iki araştırmacı tarafından yapılan kodlamalara Miles ve Huberman'ın formülü (1994) uygulanmıştır. İki kodlayıcı arasındaki uyum %92 olarak hesaplanmıştır. Creswell ve Báez (2016), nitel araştırmalarda geçerliliği, bulguların doğru bir şekilde aktarılacak öznel yorumların makul bir düzeyde olması şeklinde tanımlamıştır. Buna bağlı olarak; okul öncesi öğretmenlerinin cevapları Öğretmen1, Öğretmen2 şeklinde kod adlarıyla doğrudan aktararak araştırmacının öznel ifadelerine yer verilmemiştir.

Bulgular

Bu bölümde, araştırma kapsamında görüşülen öğretmenlerin rekabet oyunlarına ilişkin görüşleri, deneyimleri ve gözlemleri doğrultusunda elde edilen nitel bulgular temalar halinde sunulmuştur.

Öğretmenlerin rekabet oyunu tanımlarına ilişkin bulgular

Öğretmenlere yöneltilen ilk soru, rekabet oyunlarını ne şekilde tanımladıklarıdır. Rekabetin tanımıyla ilgili öğretmenlerin yanıtlarına bakıldığında, 12 öğretmenden birçoğu tanımlarında kazanma-kaybetme dinamiğine vurgu yapmış ve sıklıkla "yarış" kavramını kullanmıştır. Bu ortak görüşlerin, farklı kurum türlerinde ve farklı kıdemlerdeki öğretmenler tarafından dile getirildiği görülmektedir.

Öğretmen 1: "İki veya daha fazla kişinin aynı anda başladığı, sonunda bir grubun ya da bir kişinin birinci olduğu yarışmalı oyunlardır."

Öğretmen 2: "Grupça ya da bireysel oynanan yarışma oyunlarıdır."

Öğretmen 6: "Kazanan ve kaybedenin olduğu, çocukların yarış halinde olduğu oyunlar diyebilirim."

Öğretmen 7: "Kazanan ve kaybedenin olduğu kuralla oynanan oyunlar olarak tanımlıyorum."

Öğretmen 8: "İki taraftan birinin kazandığı ya da kaybettiği, grupla ya da bireysel oynanan yarış oyunlarıdır."

Öğretmenlerden ikisi (Ö3 ve Ö11) ise rekabet oyunlarını, bu oyunların eğitimdeki rolünü vurgulayarak "Rekabet oyunları bana göre çocukların güdülerini harekete geçiren ve bu sayede becerilerini o anki istekle harmanlayıp ortaya çıkaran oyun türüdür." ve "Çocukların içten istekli oldukları, birbirlerini izleyerek öğrenme şansı elde ettikleri, daima yeni oyuna odaklandıkları çok kazanımlı eğitim aracı olarak görüyorum." şeklinde tanımladıkları görülmüştür. Her iki öğretmen de kadın olup, biri 14 yıl (Öğretmen 3), diğeri 9 yıl (Öğretmen 11) kıdeme sahiptir ve her ikisi de devlet kurumlarında görev yapmaktadır.

Öğretmenlerin rekabet oyunlarına yer verme/vermeme nedenlerine ilişkin bulgular

Bulguların bu bölümünde öğretmenlerin, "sınıfta rekabet oyunlarına yer veriyor musunuz? Neden?" sorularına verdikleri yanıtlardan elde edilen bulgular bulunmaktadır. Katılımcı öğretmenlerden 10'u rekabet oyunlarına sınıflarında yer verdiklerini ifade ederken diğer 2 öğretmen rekabet oyunlarına yer vermediklerini ifade etmiştir.

Rekabet oyunlarına yer veren öğretmenler, farklı kıdem yıllarına ve kurum türlerine sahip olup hem özel hem de devlet okullarında görev yapmaktadır. Bu öğretmenler, bu oyunlara rekabetin hayatın içinde bulunduğu için yer verdiklerini "Hayatın çok içinden, görmezden gelinmemesi gereken bir şeydir rekabet" (Ö2) ve "...Bir de rekabetin her yerde olduğunu biliyoruz bu nedenle çocukların erken yaşlarda kaybetmeyi de kaybettiğinde nasıl davranmaları gerektiğini de öğrenmesi gerektiğini düşündüğüm için bu oyunlara yer veriyorum." (Ö3) şeklinde belirterek açıklamışlardır. Özellikle 7 yıl ve üzeri mesleki deneyime sahip öğretmenler, rekabetin çocuklara kaybetmeyi öğrenme, duygularını yönetme ve toplumsal hayata hazırlanma açısından işlevsel olduğunu ifade etmişlerdir. İki katılımcı öğretmen (Ö6 ve Ö9), kaybetmenin çocukken öğrenilmesi gerektiğini vurgulayarak bu görüşlerini "...Çünkü kaybetmeyi kabul etmek, bu hayatta öğrenilmesi gereken bir şey." ve "Bu oyunlara yer veriyorum. Çünkü çocuklar sadece bir kavanozun içinde yetişmiyor, kaybetmeyi de öğrenmeleri gerekiyor." şeklinde belirtmişlerdir. Öğretmenler, çocukların bu tür oyunlarda eğlendiklerini de belirtmişlerdir: "...Çünkü çocukların bu oyunları çok sevdiğini düşünüyorum." (Ö3) ve "...çocuklar bu oyunlarda inanılmaz eğleniyor. Bu nedenle sınıfta rekabet oyunlarına yer veriyorum." (Ö2).

Katılımcı öğretmenlerden biri, diğer öğretmenlerden farklı olarak rekabet oyunlarına yalnızca eğitim öğretim yılının ikinci döneminde yer verdiğini belirtmiştir. Bu öğretmen, rekabet oyunlarının okulun ilk döneminde uygulanmasının çocukların sosyal-duygusal gelişim düzeyleri açısından uygun olmadığını ifade etmiştir. Uzun yıllardır devlet okulunda görev yapan bu öğretmen, çocukların okula ilk kez başladıkları dönemde henüz sosyal yaşama ve grup dinamiklerine alışmaya çalıştıklarını, bu süreçte kaybetme gibi duygusal olarak zorlayıcı deneyimlere hazır olmadıklarını ifade etmiştir. Bu

doğrultuda görüşünü şu şekilde aktarmıştır: “Evet yer veriyorum ama hiçbir sene, okulun ilk döneminde bu oyunlara yer vermedim. Okulun ikinci döneminde bu tür oyunları oynatmayı tercih ediyorum. Çünkü ilk dönem çocuklar okula uyum sağlamaya çalışıyor, ilk kez sosyal hayata geçiş yapıyor, duygu durumları kaybetmeye hazır olmuyor.”

Diğer bir öğretmen (Ö9) ise rekabet oyunlarının çocukların sosyal becerilerini desteklemede kullanabileceğini “...ben çocukların birbirlerine karşı rekabet içinde olacağı oyunlar değil, bir dış faktöre karşı rekabet içinde olacakları ve bu oyunu oynarken iş birliği yapmalarını zorunlu kılacak oyunlar oynatıyorum. Örneğin bir oyun esnasında anne kedi yavrularını kaybediyor ve belli bir süre içinde çocukların hepsi bir olup o süre zarfında yavru kedileri bulmaya çalışıyorlar. Yani zamana karşı rekabet etmiş oluyor. Böylece sosyal becerilerini destekliyorum, hırsla kapılmalarını ve kaygı içerisinde olmalarını engelliyorum.” şeklinde ifade ederek rekabet oyunlarında iş birliğini teşvik etmeyi vurgulamıştır.

Katılımcı öğretmenlerden ikisi (Ö5 ve Ö8) ise rekabet oyunlarına yer vermediklerini ve yer verilmemesi gerektiğini düşündüklerini ifade etmişlerdir. Bu öğretmenlerin her ikisi de yüksek mesleki kıdeme sahip olup devlet kurumlarında görev yapmaktadır. Öğretmenlerden biri rekabet oyunlarına neden yer verilmemesi gerektiği ile ilgili olarak, “Yer vermiyorum çünkü bu oyunlar çocukları birbirlerine karşı sürekli hırslı olmalarına, kaygı içinde olmalarına sebep oluyor. Ayrıca kaybetmek 0-6 yaş aralığındaki çocukların kabullenebileceği bir şey değil” (Ö5) şeklinde açıklama yapmıştır.

Rekabet oyunlarında çocuklarda gözlemlenen duygu ve davranışlara ilişkin bulgular

Okul öncesi öğretmenlerine kazanma-kaybetme durumlarında çocuklarda gözlemledikleri duygu ve davranışlar sorulmuştur. Öğretmenler, genel olarak kazanma durumunda çocuklarda mutluluk duygusunun ortaya çıktığını ve bu durumun çocukları oyuna devam etme konusunda motive ettiğini belirtmişlerdir. Kaybetme durumunda ise genellikle üzüntü, oyunu bırakma eğilimi gözlemlediklerini ifade etmişlerdir. Bu görüşler hem özel hem de devlet okullarında görev yapan ve kıdem süresi değişkenlik gösteren öğretmenler tarafından dile getirilmiştir. Bu konuda bazı öğretmenlerin ifadeleri şu şekildedir:

Öğretmen 1: “Kazananların oyuna karşı isteği artıyor, mutlu oluyorlar. Kaybeden tarafta ise eleştirel düşünce, pişmanlık, üzüntü olabiliyor. “Neden kazanamadık” diyebiliyorlar. Oyunu bırakıp kenara çekilebiliyorlar.”

Öğretmen 3: “Kaybetme sonrası inat, ağlama, küsmek. Kazanma sonrası ise mutluluk, zıplama gibi şeyler. Oyun kazanılınca motivasyon artıyor ama kaybetme olunca motivasyon düşüyor.”

Başka bir katılımcı öğretmen (Ö7), çocukların bireysel farklılıklarına bağlı olarak kazanma-kaybetme durumlarında ortaya çıkan duygu-davranışların değiştiğini belirtmiştir. Bu öğretmen konuyla ilgili düşüncelerini,

“Ortaya çıkan duygu ve davranışlar çocuğa göre değişiyor. Yani şöyle; her sınıfta iyi, çok iyi, orta, düşük seviyede en az 4 sınıf çocuk oluyor. Bu çocukların her birinin gösterdiği tepki de sınıfına göre değişkenlik gösteriyor. Örneğin çocuk iyi bir çocuk, kaybettiğinde arkadaşına saldırmıyor ama davranış sorunları olan bir çocuk saldıracak, okulda bir yere saklanıyor, hatalarını kabul etmek istemiyor, elindekileri fırlatıyor, motivasyonu düşebiliyor. Çok az da olsa böyle çocuklar var.” şeklinde açıklamıştır.

Kaybetme durumunda çocuklarda gözlemlenen davranışlara ilişkin bulgular

Bulguların bu bölümünde öğretmenlere sorulan “kaybetme durumunda aşırı ağlama, saldırganlık, sözel şiddet gibi davranışlarla karşılaşılıyor musunuz? Eğer karşılaşıyorsanız çocukların bu duygu ve davranışlarla başa çıkabilmesi için neler yapıyorsunuz?” sorularına ait bulgulara yer verilmiştir. Çoğu katılımcı, kaybetme durumunun saldırganlık, sözel şiddet gibi durumlara sebep olmadığını belirtmekle birlikte az sayıda da olsa bu tip durumlarla karşılaştığını ifade eden katılımcılar olmuştur. Bu konuda bazı öğretmenlerin ifadeleri şöyledir:

Öğretmen 12: “Yıllardır bu meslekteyim, tek tük böyle aşırı tepkiler gösteren çocuklar oluyor. Genelde dediğim gibi üzülme, oynamak istememek gibi olağan şeylerle karşılaşıyorum.”

Öğretmen 3: “Evet bu tip duygu ve davranışlarla çok az da olsa karşılaşıyorum. Al sandalyeni git köşeye düşün, sakinleş diyorum. Mesela bir çocuk arkadaşına kazandığı için vurduysa köşede sandalyeye oturup “cezalı değilsin, sadece düşünmeni istiyorum, sakinleş” gibi şeyler söylüyorum.”

Öğretmen 6: “Evet gereksiz, aşırı ağlama oluyor bir kişide. Özel gereksinimi olan bir çocuk var sınıfta. O her seferinde kaybettiğinde çok ağlıyor. Ben de her seferinde kucağıma alıp konuşuyorum anlatıyorum, sakinleştiriyorum ancak yine aynı şeyi tekrar ediyoruz her defasında.”

Bazı katılımcı öğretmenler, kaybetme sonrası ortaya çıkan olumsuz davranışları yalnızca çocuğun bireysel özellikleriyle değil, aynı zamanda öğretmenin oyun sırasındaki rehberlik rolüyle ilişkilendirmiştir. Bu öğretmenlerden biri (Ö4), mesleğe yeni başlamış olmasına rağmen oyun sırasında fiziksel temas kurarak, dikkati olumlu yönde yönlendirme stratejisi kullandığını belirtmiştir. Yılın başında kaybetmeye karşı yoğun duygusal tepki gösteren çocukların zamanla bu tepkileri azalttığını ifade etmiştir. Bu süreci şu şekilde açıklamıştır: “Senenin başında kaybedince çok ağlayan, bir şeyi alıp kazanan arkadaşına fırlatma gibi davranışlar sergileyenler oluyordu. Ben o anda sarılıp temas kurarak yatıştırılmaya çalışıyordum hep. Ve bu temas sırasında da ilgilerini eğlenmeye çekiyordum. Mesela ‘araba yarıştırmak arabaları sürmek zevkli miydi?’ gibi... Onlar da genelde olumlu cevap veriyorlardı. Kaybetmenin bir önemi olmadığını söylüyordum. Zamanla ben anlattıkça anlattıkça anladılar.”

Devlet okulunda uzun süredir görev yapan bir başka öğretmen (Ö10) ise, bu tür davranışların önüne

geçilmesinde öğretmenin süreci baştan yapılandırmasının belirleyici olduğunu vurgulamıştır. Oyunlara başlamadan önce çocuklara açık sınırlar koyduğunu ve bu yaklaşımı sayesinde aşırı tepkilerle karşılaşmadığını ifade etmiştir: “Hayır, aşırı tepkilerle karşılaşmıyorum. 9 yıldır bu işin içindeyim hiç karşılaşmadım. Çünkü oyuna başlamadan önce anlatırım. ‘Kaybetmek de var, kazanmak da var’ derim. Bu tip aşırı davranışlar tamamen öğretmenin yönlendirmesiyle, sınır çizmesiyle ilgili bir durum.”

Katılımcılardan biri (Ö7), sınıfında zaman zaman kaybetmeye bağlı olarak ortaya çıkan duygusal tepkilerle karşılaştığını belirtmiştir. Bu öğretmen, çocukların bu tür durumlarda kolayca yatışabildiğini ve bunun hem uyguladığı yöntemlerle hem de çocukların yaş grubu ve gelişim düzeyleriyle ilişkili olduğunu ifade etmiştir. Yaşça büyük çocuklarla çalışan öğretmen, bu tür tepkiler karşısında nefes egzersizi gibi duygusal düzenleme tekniklerini kullandığını ve sonrasında olumlu pekiştirme yoluyla çocukları rahatlatılabildiğini aktarmıştır. Sınıfının yaş düzeyine dikkat çeken öğretmen, 5–6 yaş grubunun bu tür uygulamalara daha açık olduğunu, ancak daha küçük yaşta çocuklarda benmerkezci yapının etkisiyle bu yöntemlerin her zaman işe yaramayabileceğini belirtmiştir.

Öğretmenlerin rekabet oyunlarında çocuklara verdikleri tepkilere ilişkin bulgular

Bulguların bu bölümünde öğretmenlerin, “kazanma-kaybetme durumlarında nasıl tepkiler veriyorsunuz? Örnek verebilir misiniz?” sorularına verdikleri yanıtlar yer almaktadır. Katılımcıların tamamına yakını, oyunun sonucuna bakılmaksızın çocuklara olumlu geri bildirimler sunduklarını belirtmiştir. Hem kazanan hem de kaybeden çocukları destekleyici tutumlar sergileyen öğretmenlerin büyük bir bölümü, çocuklar arasında duygusal dengeyi korumayı amaçlayan uygulamalar yaptıklarını ifade etmiştir. Bazı öğretmenler, her iki grubu da alkışlatarak olumlu pekiştirme sağladıklarını belirtmiştir. Özel okulda görev yapan bir öğretmen (Ö1), kazananları alkışlatmanın yanında kaybedenlerin hatalarını fark etmelerine yönelik sorular yönelttiğini ve onların da alkışlanmasını sağladığını ifade etmiştir. Bir başka öğretmen (Ö2) ise, kazanan ya da kaybeden ayrımı yapmadan tüm çocukların birbirini alkışlamasını sağladığını belirtmiştir. Her iki uygulamada da alkışın, duygusal destek ve topluluk hissi yaratma aracı olarak kullanıldığı görülmektedir.

Bazı öğretmenler ise kazanan grubun da kaybeden grubun da oyunu tamamlamalarına odaklandıklarını “Oyun bitiminde kazanan kişi zile basıyor. Kaybeden kişiyi de zile bastırıyorum. Ve birbirlerine sarılmalarını sağlıyorum” (Ö4) ve “Kazanan kaybeden üzerinde durmuyorum. Her iki takımın da oyunu tamamlamasını sağlıyorum ve zıplayarak seviniyorum. Onlar da beni taklit ediyor, zıplayıp seviniyorlar.” (Ö10) sözleriyle belirtmişlerdir.

Bir katılımcı öğretmen (Ö3) ise diğerlerinden farklı olarak kazananları ödüllendirdiğini kaybedenlere karşı ise daha mücadeleci olmaları noktasında teşvik edici olduğunu ifade etmiştir: “Kazananı da kaybedeni de

alkışlatıyorum bazen kazanan kişiye ya da gruba ödül veriyorum. Rozet, sticker, kurdele gibi şeyler.” Bu katılımcıya araştırmacı tarafından kazananları ödüllendirmenin sonuçlarına ilişkin “Ödül verdiğiniz oyunlarda, ödül almayan çocuklar nasıl etkileniyor?” şeklinde ek bir soru daha sorulmuştur. Devlet okulunda uzun süredir görev yapan bu öğretmen bu soruya yanıt olarak kaybetmenin çocukken öğrenilmesinin önemli olduğunu vurgulamış çocukların üzüntü ile başa çıkmayı da öğrenmeleri gerektiğini şu sözlerle ifade etmiştir: “Elbette üzülebiliyorlar ama çocukken kaybetmeyi, üzülmeyi, kabullenmeyi öğrenmeleri gerektiğini bir kez daha söylüyorum. Bu çocuklar küçükken kaybetmeyi öğrenmiyorlar sonra büyüdüklerinde bir şeyi kaybettiğinde hırsından canavara dönüşebiliyorlar. Bencil, başkasına zarar veren bireyler olabiliyorlar.”

Tartışma

Bu araştırmada, okul öncesi dönemde rekabet oyunlarına ilişkin okul öncesi öğretmenlerinin görüşlerini ve uygulamalarını incelemek amaçlanmıştır. Rekabet oyunlarının okul öncesi öğretmenleri tarafından nasıl tanımlandığı, öğretmenlerin bu oyunlara nasıl bir anlam yükledikleri hakkında bakış açısı sunmaktadır. Okul öncesi öğretmenlerinin kıdem yılı, cinsiyet ve görev yapılan kurumun türü gibi değişkenlerden bağımsız olarak, rekabet oyunlarına ilişkin tanımları; oyunların kazanan ve kaybedenin belirli olduğu, rekabetçi bir yapı içerdiği ve hem bireysel hem de grup olarak oynanabilir olduğu vurgularıyla benzerlik göstermektedir. Bu benzerlik, okul öncesi öğretmenleri arasında rekabet oyunu tanımına ilişkin genel bir anlayışın varlığına işaret etmektedir. Bir kavrama ilişkin ortak bir tanımın olması, tartışma sürecinin geliştirilmesinde kritik bir öneme sahiptir. Bu nedenle, bu ortak anlayışın varlığının, tartışmaların etkili bir şekilde ilerlemesine ve amaca uygun sonuçların elde edilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Mevcut çalışmadaki çoğu öğretmen, bu tür aktivitelerin çocukların hayatında yaygın bir olgu olduğunu ve bu nedenle bu oyunları oynattıklarını vurgulamaktadır. Yapılan bir araştırmada, rekabetin küresel düzeyde arttığı ve buna bağlı olarak eğitim ortamlarında da rekabetçi atmosferlerin varlığının sıkça gözlemlendiği ifade edilmiştir (Kurumanoğlu ve Aksoy, 2021). Tsikara ve Digelidis’in (2015) yaptığı çalışmada, çocukların planlanan zamanlar dışında da rekabetçi bir ortam yarattıkları ve rekabetçi davranışlar sergiledikleri bulunmuştur. Öğretmenlerin, rekabetin yaygın bir olgu olduğunu ifade etmeleri bu araştırma sonuçlarıyla uyum sağlamaktadır.

Çocukların rekabet oyunlarından keyif almaları, bu çalışmaya katılan okul öncesi öğretmenlerinin bu tür oyunlara yönelmesinde önemli bir etken olarak karşımıza çıkmaktadır. Öğretmenler, çocukların erken yaşlarda rekabet deneyimleri yaşamalarının, onların duygusal gelişimlerine katkıda bulunabileceğini düşünmektedirler. Sönmez’in (2016) yaptığı deneysel çalışma da bu görüşü desteklemektedir; çalışma, rekabet ortamında ve rekabet olmayan ortamda da çocukların çoğunun mutlu olduğunu ve üstelik rekabet ortamında çocukların %60 oranında

performanslarını daha iyi algıladıklarını göstermiştir. Çalışma ayrıca rekabetin makul bir düzeyde olmasının sosyal ve duygusal açıdan destekleyici olduğunu, ancak aşırı rekabete maruz kalan çocukların sosyal ve duygusal açıdan olumsuz etkilendiklerini ortaya koymuştur (Sönmez, 2016). Bu perspektiften bakıldığında, rekabet oyunları, çocukların keyif almalarını sağlamaktan öte, sosyal duygusal gelişimlerini de destekleyen bir araç olarak görülmektedir. Öte yandan, çalışmalar sosyal karşılaştırmanın çocukların öz-değerlendirmelerini etkileyebileceğini göstermiştir. Örneğin, Watanabe ve Yuzawa (2012, 2013) 5-6 yaşlarındaki okul öncesi dönem çocuklarının kendilerinin ve arkadaşlarının yeteneklerini nasıl algıladıklarını incelemiştir. Çocuklardan kendi yeteneklerini derecelendirmeleri ve ardından daha çok ve daha az sevdikleri etkinliklerde kendi yeteneklerini arkadaşlarının yetenekleriyle karşılaştırmaları istenmiştir. Sonuçlar, çocukların kendi yetenek algılarını arkadaşlarının yeteneklerine göre değiştirdiklerini; çocukların en sevdikleri aktivitelerde kendi yeteneklerini arkadaşlarının yeteneklerinden daha yüksek, en sevmedikleri aktivitelerde ise arkadaşlarının yeteneklerinden daha düşük olarak değerlendirdiklerini göstermiştir. Dolayısıyla, bu araştırmadaki öğretmenlerin rekabet oyunlarını tanımlarken kazanma-kaybetme dinamiğine sıklıkla vurgu yaptıkları da düşünüldüğünde, okul öncesi eğitimde kullanılan rekabet oyunlarının çocuklar arasında sosyal karşılaştırmalar içermemesine dikkat edilmesi özellikle önem taşımaktadır.

Geleneksel olarak duygusal tepkilerle ilişkilendirilen rekabetin, bilişsel süreçler üzerindeki etkisi de son yıllarda araştırmalara konu olmaktadır. Fischer vd. (2018) tarafından yürütülen bir çalışmada, 4–11 yaş arası çocukların rekabet ve iş birliği içeren durumlarda, nötr bağlamlara kıyasla daha yüksek düzeyde bilişsel kontrol sergiledikleri bulunmuştur. Bu bulgu, rekabetin çocukların görev motivasyonunu artırabileceğini ve bilişsel katılımı destekleyebileceğini göstermektedir. Bu yönüyle rekabet, yalnızca sosyal-duygusal değil, aynı zamanda bilişsel gelişim açısından da dikkate alınması gereken bir etkileşim biçimi olarak öne çıkmaktadır.

Bu çalışmadaki bir okul öncesi öğretmenin rekabet oyunlarını eğitim öğretim yılının yalnızca ikinci döneminde uygulama tercihi, ilk dönemdeki kaybetme deneyiminin okula adaptasyon sürecini olumsuz etkileyebileceği endişesinden kaynaklanmaktadır. Okul öncesi eğitim kurumuna devam eden bir çocuğun, okuldaki ilk deneyimlerinin, uyum sürecinde oldukça belirleyici bir rol oynadığı bilinmektedir (Gülay, 2011). Cüceloğlu'na (2016) göre, okul öncesi dönemde çocuklar ilk kez büyük bir grup içinde bulunmanın zorluklarıyla karşılaşmakta ve bu durum, duygusal kontrol sürecinde zorluklar yaşamalarına, olumsuz rekabetçi davranışlar sergilemelerine neden olabilmektedir. Bu bağlamda, çocuğun okula uyum sürecinde rekabetçi bir ortamla karşılaşmasının, okula karşı tutumunu olumsuz etkileyebileceğinin düşünülmesi anlaşılabilir görünmektedir. Çocukların birdenbire yoğun bir rekabetin içine sokulmaması, rekabetçi grup oyunları yerine işbirlikçi

grup oyunları ve bireysel oyunlarla başlanması çocukların uyum sürecini kolaylaştırabilir.

Bir katılımcı öğretmen, çocukların hırs ve kaygıdan uzak tutulması amacıyla iş birliğini teşvik ederek dış faktörlere (örneğin zaman) karşı rekabet ettikleri oyunlar oynattığını belirtmiştir. Bu öğretmenin, rekabet ve iş birliğini bir arada kullandığı söylenebilir. Günümüzde, rekabet ve iş birliği genellikle zıt kutuplar olarak algılansa da (Yıldız, 2023) bazı araştırmaların bu görüşü desteklemediği bilinmektedir (Sheridan ve Williams, 2006). Fülöp (2004), rekabetin iş birliği ile aynı anda ortaya çıkabildiğini vurgulamıştır. Bu, bir çocuğun güçlü bir şekilde rekabetçi ve aynı zamanda iş birliği konusunda son derece iyi olabileceği ve bu iki özelliğin aynı anda mevcut olabileceği anlamına gelmektedir. Rekabet ve iş birliği eğilimi, aynı zamanda çoğu grup faaliyetinde de ortaya çıkar (Fülöp, 2004). Bu araştırmalar ışığında, öğretmenin çocuklara rekabet ve iş birliğini dengeleyerek öğretebildiği ve bu şekilde çocukların hem rekabetçi hem de işbirlikçi becerilerini geliştirebildiği görülmektedir. Bu katılımcı öğretmenin, sınıfında sadece dış faktörlere karşı rekabeti içeren oyunları tercih etmesi, çocukların hırs ve kaygıya kapılmaları gerekçesiyle birbirlerine karşı rekabet ettirmemesi tartışmaya açıktır. Rekabet oyunlarının hiçbir koşulda oynatılmamasını ifade eden iki katılımcı öğretmen de bu oyunların çocukları kaygıya sevk ettiğini ifade etmişlerdir. Bireyin kendisini huzursuz hissettiren, tehlikeli ve gerginlik yaratan bir duygu (Direk, 2021) olarak tanımlanan kaygı, genelde olumsuz bir duygu olarak algılanmaktadır (Akgün vd., 2007). Kaygının yüksek düzeyde olmasının olumsuz sonuçlara yol açacağı (Berkun, 2003) bilinirken düşük düzeyde kaygının ise kişinin dikkatini artırabileceği, performansını iyileştirebileceği ve bireyin tehlikeli durumlardan kaçınmasına yardımcı olabileceği de (Akgün vd., 2007) bilinmektedir. Kaygının işlevsel ve adaptif bir yanının bulunduğunu ve optimal seviyede denge sağlandığında olumlu sonuçlar doğurabileceğini söylemek mümkündür. Dolayısıyla, çocuklara yapılandırılmış oyunlar sunarken, rekabetçi oyunları tamamen dışlamak yerine, doğrudan güce dayalı grup oyunları ile başlamak ve rekabetin yarattığı stresi aniden artırmamak daha işlevsel olacaktır (Emen Parlatan ve Dikici Sığırtaç, 2022).

Öğretmenlerin, kazanma-kaybetme durumlarında çocuklarda gözlemledikleri duygu ve davranışlara ilişkin bulgular, rekabet oyunlarının çocuklar üzerindeki etkilerini değerlendirmek açısından önemli bir araştırma alanını temsil etmektedir. Kazanma durumunda çocuklarda; mutluluk, hoptama-zıplama gibi duygu ve davranışların sıklıkla gözlemlenmesi, kazanmanın doğası gereği beklenmedik bir sonuç değildir. Bu bulgu, Garcia ve arkadaşlarının (2015) çalışmasıyla da örtüşmektedir. Araştırmada, 5 yaşından itibaren çocukların rekabet kazandıklarında bu deneyimi "gurur" olarak tanımlayabildikleri, yaklaşık 4 yaşından itibaren ise başkalarının gurur duyduğunu fark edebildikleri belirlenmiştir. Bu durum, kazanmanın sadece dışsal bir başarı değil, aynı zamanda çocuklarda öznel duygusal anlamlar oluşturduğunu göstermektedir.

Kaybetme durumunda da üzüntü, oyunu bırakıp kenara çekilme, küsmek gibi duygu ve davranışlar gözlemlenmektedir. Burada çarpıcı olan nokta; öğretmenlerin çoğunun kaybetme durumunda çocukların motivasyonunun düştüğünü ifade etmeleri ile birlikte, rekabet oyunlarının oynatılması gerektiğini düşünmeleridir. Aynı öğretmenlerin, çocukların bu oyunlardan keyif aldıklarını söylemeleri ve sonrasında motivasyonu düşürücü bir yönünün olduğunu belirtmeleri, başlangıçta bir çelişki olarak görülebilir. Ancak, öğretmenlerin çocukların oyunda kaybetme durumlarında onların duygularını düzenlemelerine yardımcı oldukları anlaşılmaktadır. Bu bağlamda; rekabet oyunlarının kaybetmeyle başa çıkma, yeniden motive olma becerilerini geliştirebileceği ve bu nedenle de oynatılması gerektiği düşünülebilir. Tsiakara ve Digelidis (2014) tarafından yapılan çalışma, rekabetin motivasyon düşürücü etkisinin olabileceğini desteklemektedir. Bu çalışmada, rekabetçi koşullarda çocuklardan bloklarla kule yapmaları istenmiştir. Deney sırasında, bazı çocukların kulelerinin yıkılması durumunda yaşitlarının kulelerini neredeyse tamamladıklarını fark ettiklerinde onları geçme şanslarının olmadığını düşünüp kule yapımını bıraktıkları görülmüştür. Bu durum çocukların içsel motivasyonlarının düştüğünü göstermektedir. Böyle bir durumda öğretmenler yönlendirici olmalı, motivasyonlarını tekrar kazanmaları ve sebat göstermeleri için çocukları desteklemelidir.

Kaybetme durumunda çocukların olumsuz tepkileri ile ilgili bulgulara göre çoğu öğretmen, çocukların sözel şiddet, aşırı ağlama veya saldırganlık gibi tepkiler göstermediğini belirtmiştir. Ancak, bazı öğretmenler nadiren de olsa bu tür tepkileri gözlemlediklerini ifade etmiştir. Kaybettiği için arkadaşına bir şey fırlatan veya aşırı ağlayan çocukların varlığı, bireysel farklılıklar göz önünde bulundurulduğunda beklendik bir durum olarak yorumlanabilir. Öğretmenlerin gözlemledikleri bu tür tepkiler, rekabet oyunlarının okul öncesi dönemde tamamen dışlanması gerektiğini akla getirebilir. Ancak bu tür oyunları tamamen dışlamak yerine işlevsel yönünü artırmak (Emen Parlatan ve Dikici Sığırtmaç, 2022), çocukların duygularına zarar vermeyecek şekilde bu oyunları tasarlamak ve bundan önce, verilen tepkilerin altında yatan temel nedenleri araştırmak daha doğru olacaktır. Emen Parlatan ve Dikici Sığırtmaç (2022), kaybetme sonrası saldırgan tepkilerin sosyal kabulü düşük çocuklarda daha sık görüldüğünü bulmuştur. Bir başka çalışmada sınıf ortamında sosyal kabul düzeyi yüksek olan çocukların daha fazla öz düzenleyici, işbirlikçi davranışlar gösterdikleri ortaya konmuştur (Torres vd., 2015). Bunun yanı sıra bir çalışmada, kişilik özelliklerinin rekabetin yoğunluğunu ve kişi üzerindeki etkisini önemli ölçüde belirlediği tespit edilmiştir (Bülbül ve Akkaynak, 2021). Bayındır ve meslektaşlarının (2022) çalışması göz önüne alındığında, daha yüksek öz-düzenleme becerilerine sahip çocukların rekabetin olduğu oyunlarda tepkilerini kontrol etmekte daha iyi oldukları söylenebilir. Sonuç olarak; çocukların rekabetçi davranışları aile içinde ve eğitim ortamında gözlemlenerek doğru bir şekilde

yönetilmeli ve bireysel farklılıklar göz önünde bulundurulmalıdır.

Bir öğretmen, rekabetçi oyunlar sırasında başarı gösteren çocuklara bazen etiket ve rozet gibi küçük ödüller verdiğini ifade etmiştir. Ödülün eğitim alanında kullanılmasına ilişkin farklı görüşler bulunmaktadır. Bazı araştırmalar ödülün, doğru davranışın yapılması için teşvik edici olduğunu (Turhan ve Yaraş, 2013), etkinliklere katılımı artırdığını (Taşdemir ve Taşdemir, 2016) ortaya koyarken bazı araştırmalar ise ödülün olumsuz yönlerini ortaya koymaktadır. Güzelyurt ve meslektaşlarının (2019) yaptıkları çalışmada, ödülün içsel motivasyonu olumsuz etkilediği ve kalıcı öğrenmeye engel olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Başka bir çalışmada ise çocukların zamanla ödül için pazarlıkçı tutumlar sergiledikleri ve bir şey yaparken karşılığında ne elde edeceklerini sordukları (Gündüz ve Balyer, 2011) ortaya konmuştur. Rekabet dengeli bir şekilde kullanılması durumunda, motive edici bir etkiye sahip olduğu belirtilmektedir (Sheridan ve Williams, 2006). Ayrıca, Bullinger (2013), yarışmalarda genellikle dışsal motivasyon araçlarının içsel güdülenmeye göre daha fazla kullanıldığını ve bu durumun içsel motivasyonu azaltabileceğini belirtmektedir. Bu bağlamda, rekabet oyunlarının yönetiminde içsel motivasyonun güçlendirilmesi ve çocukların bireysel farklılıkları ve gelişimsel özellikleri dikkate alınarak tasarlanması önem taşımaktadır.

Araştırmada öğretmen görüşlerinin cinsiyet, kıdem yılı, kurum türü gibi demografik değişkenlere göre dağılımı da göz önünde bulundurulmuştur. Ancak elde edilen bulgular, bu değişkenler temelinde belirgin bir farklılık ya da örüntü göstermemiştir. Rekabet oyunlarına yönelik olumlu ya da temkinli yaklaşımlar hem farklı kurum türlerinden hem de farklı deneyim sürelerine sahip öğretmenlerce benzer şekilde dile getirilmiştir. Bu bulgu, öğretmen tutumlarının yalnızca demografik özelliklere değil, pedagojik yaklaşım, bireysel deneyim ve sınıf dinamikleri gibi faktörlere dayalı olarak şekillendiğini göstermektedir (Kelchtermans, 2009).

Sonuç ve Öneriler

Okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi eğitimde rekabet oyunlarına ilişkin görüşlerini temel alan bu çalışmanın sonucunda, okul öncesi öğretmenlerinin büyük çoğunluğunun rekabet oyunlarını önemli ve gerekli bulduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenler, bu oyunların çocukların sosyal duygusal gelişimine katkıda bulunduğunu ve hayatın bir parçası olan rekabeti ve bunun sonucunda ortaya çıkabilecek kaybetme durumunu erken yaşta öğrenmelerinin önemli olduğunu vurgulamışlardır. Ayrıca, öğretmenlerin oyunda kaybeden çocuklara duygusal destek sağlayarak bu durumu daha iyi yönetmelerine yardımcı oldukları hem kazanma hem de kaybetme durumlarında olumlu tepkiler ve destekleyici yaklaşımlarla süreci yönettikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Okul öncesi öğretmenlerinin çocukların kendi performanslarını başkalarıyla karşılaştırarak üstünlük sağlama isteklerini vurgulayan rekabet yerine, çocukların kendi performansını iyileştirerek hedefe ulaşma isteğini

vurgulayan hedef odaklı rekabeti desteklemeleri önem taşımaktadır. Dolayısıyla, okul öncesi öğretmenlerinin çocuklar arasında sosyal karşılaştırmayı içermeyen ve iş birliği ile birlikte ortaya çıkabilecek rekabeti destekleyen bir öğrenme ortamı oluşturmaları önerilebilir.

Gelecekteki araştırmaların, okul öncesi öğretmenlerinin sınıflarında rekabeti nasıl kullandıklarını gözlem yoluyla incelemeleri, rekabetin çocukların sosyal etkileşim ve öğrenmelerini nasıl etkilediğini ampirik araştırmalarla ortaya koymaları önerilebilir. Aynı zamanda, rekabet oyunlarına yönelik okul öncesi dönem çocuklarının görüşleri de alınabilir.

Kaynaklar

- Akgün, A., Gönen, S., & Aydın, M. (2007). İlköğretim fen ve matematik öğretmenliği öğrencilerinin kaygı düzeylerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(20), 283-299.
- Anderson-McNamee, J. K., & Bailey, S. J. (2010). The importance of play in early childhood development. *Montana State University Extension*, 4(10), 1-4.
- Baltacı, A. (2019). Nitel araştırma süreci: Nitel bir araştırma nasıl yapılır? *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(2), 368-388. <https://doi.org/10.31592/aeusbed.598299>
- Bayındır, D., Acar, İ. H., Yavuz, E. A., & Ahmetoğlu, E. (2022). To compete or not compete: Contributions of children's regulation and gender to their competitive behaviors. *Early Childhood Education Journal*, 50(5), 721-729. <https://doi.org/10.1007/s10643-021-01194-1>
- Berkun, E. O. (2003). *Anksiyete ve anksiyete bozuklukları*. Turgut Yayıncılık.
- Bilici, H. S. (2019). *Okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden 60-72 aylık çocukların sosyal duygusal uyumları, sosyal problem çözme becerileri ve rekabet stilleri arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Marmara Üniversitesi.
- Bullinger, D. (2013). *Effect of competition on performance and physiological responses* [Unpublished master's thesis]. Texas Woman's University.
- Bülbül, N. (2019). *Okul öncesi eğitime devam eden 48-72 aylık çocukların rekabet stilleri ile çocuklara yönelik ebeveyn tutumları arasındaki ilişki düzeyi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Okan Üniversitesi.
- Bülbül, N., & Akaynak, M. (2021). Okul öncesi eğitime devam eden çocukların rekabet stilleri ile çocuklara yönelik ebeveyn tutumları arasındaki ilişki düzeyi. *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*, 8(1), 32-66.
- Coşkun, R., Altunışık, R. & Yıldırım, E. (2007). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri: SPSS uygulamalı*. Sakarya Yayıncılık.
- Cüceloğlu, D. (2016). *İnsan ve davranışı*. Remzi Kitabevi.
- Creswell, J. W. & Báez, J. C. (2020). *30 essential skills for the qualitative researcher*. Sage Publications.
- Çivril, Y. D. (2022). *Okul öncesi 5-6 yaş çocuklarının oyun tercihlerinin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Pamukkale Üniversitesi.
- Direk, S. (2021). *3-6 yaş okul öncesi çocukların sosyal yetkinlik, saldırganlık ve kaygı düzeyleri ile annelerinin kapsayıcı işlev düzeyi arasındaki ilişkilerin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Maltepe Üniversitesi.
- Doğan, S. (2022). *Okul öncesi dönem 5-6 yaş çocuklarının prososyal davranışları ile rekabet stilleri arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Karatekin Üniversitesi.
- Elçi, S. (2021). *Okul öncesi dönem çocuklarının 21. yüzyıl becerileri ile rekabet stilleri arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. İnönü Üniversitesi.
- Emen Parlatan, M., & Dikici Sığırmaç, A. D. (2022). Preschool children's behaviours in competitive games: Are these games really harmful to social-emotional development? *Early Child Development and Care*, 192(14), 2200-2212. <https://doi.org/10.1080/03004430.2021.1990910>
- Fischer, P., Camba, L., Ooi, S. H., & Chevalier, N. (2018). Supporting cognitive control through competition and cooperation in childhood. *Journal of Experimental Child Psychology*, 173, 28-40.
- Fülöp, M. (2022). Cooperation and competition. In P. K. Smith & C. H. Hart (Eds.), *The Wiley-Blackwell handbook of childhood social development* (3rd ed., pp. 555-573). John Wiley & Sons.
- Fülöp, M. (2004). *Competition as a culturally constructed concept* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Budapeşte Üniversitesi.
- García, C., Rivera, N., & Greenfield, P. M. (2015). The decline of cooperation, the rise of competition: Developmental effects of long-term social change in Mexico. *International Journal of Psychology*, 50(1), 6-11.
- Gmitrova, V., Podhajecka, M., & Gmitrov, J. (2009). Children's play preferences: Implications for the preschool education. *Early Child Development and Care*, 179(3), 339-353. <https://doi.org/10.1080/03004430601101883>
- Gülay, H. (2011). 5-6 yaş grubu çocuklarda okula uyum ve akran süreçleri üzerine bir araştırma. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(36), 1-10.
- Gündüz, Y., & Balyer, A. (2011). Eğitimde ödül ile cezanın yeri ve buna alternatif yaklaşımlar. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(40), 10-23.
- Gürbüz, S., & Şahin, F. (2014). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Güzelyurt, T., Tok, F., Tümas, Ç., & Uruğ, Ş. (2019). Okul öncesi öğretmenlerinin ödül ve ceza kullanımına ilişkin görüşleri. *Temel Eğitim Dergisi*, 1(4), 21-28
- Karasar, N. (1998). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Karataş, Z. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. *Manevi Temelli Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 62-80.
- Kelchtermans, G. (2009). Who I am in how I teach is the message: Self-understanding, vulnerability and reflection. *Teachers and Teaching: Theory and Practice*, 15(2), 257-272. <https://doi.org/10.1080/13540600902875332>
- Klenke, K. (2016). *Qualitative research in the study of leadership*. Emerald Group Publishing Limited.
- Kurumanoğlu, M. & Aksoy, N. (2021). Sınıf öğretmenlerinin öğrenciler arası rekabete ilişkin görüşleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 54(3), 721-746. <https://doi.org/10.30964/aeubfd.875732>
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. Sage.
- Millî Eğitim Bakanlığı (2024). *Okul öncesi eğitim programı*. <https://tegm.meb.gov.tr/dosya/okuloncesi/guncellenenokuloncesiegitimprogrami.pdf>
- Özdemir, M. (2010). Nitel veri analizi: Sosyal bilimlerde yöntem bilim sorunsalı üzerine bir çalışma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(1), 323-343.
- Paquette, D., Gagnon, M. N., Bouchard, L., Bigras, M., & Schneider, B. (2013). A new tool to explore children's social competencies: The preschool competition

- questionnaire. *Child Development Research*.
<http://dx.doi.org/10.1155/2013/390256>
- Pappert, A. T., Williams, A., & Moore, C. (2017). The influence of competition on resource allocation in preschool children. *Social Development*, 26(2), 367-381.
<https://doi.org/10.1111/sode.12202>
- Ray, D. C. (2019). Culturally and linguistically responsive play therapy: Adapting child-centered play therapy for deaf children. *International Journal of Play Therapy*, 28(2), 79-87.
<https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/pla0000091>
- Santrock, J. W. (2014). *Yaşam boyu gelişim, gelişim psikolojisi*. G. Yüksel (Çev. Ed.). Nobel Yayıncılık.
- Sheridan, S., & Williams, P. (2006). Constructive competition in preschool. *Journal of Early Childhood Research*, 4(3), 291-310.
- Sönmez, S. (2016). Erken çocukluk döneminde bireysel ve ikili grup etkinlik performans algıları: Karşılaştırmalı deneysel bir inceleme. *International Journal of Social Science*, 51, 323-333. <https://doi.org/http://dx.doi.org/10.9761/JASSS3469>
- Tauer, J. M., & Harackiewicz, J. M. (2004). The effects of cooperation and competition on intrinsic motivation and performance. *Journal of Personality and Social Psychology*, 86(6), 849-861.
- Tassi, F., Schneider, B. H., & Richard, J. F. (2001). Competitive behavior at school in relation to social competence and incompetence in middle childhood. *Revue Internationale De Psychologie Sociale*, 14(2), 165-184.
- Taşdemir, M., & Taşdemir, F. (2016). Ödül ve etkisi üzerine deneyimler. *International Journal of Eurasia Social Sciences*, 7(23), 172-190.
- Tekindal, M., & Arsu, Ş. U. (2020). Nitel araştırma yöntemi olarak fenomenolojik yaklaşımın kapsamı ve sürecine yönelik bir derleme. *Ufku Ötesi Bilim Dergisi*, 20(1), 153-172.
- Torres, M. M., Domitrovich, C. E., & Bierman, K. L. (2015). Preschool interpersonal relationships predict kindergarten achievement: Mediated by gains in emotion knowledge. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 39, 44-52.
<https://doi.org/10.1016/j.appdev.2015.04.008>
- Tsiakara, A., & Digelidis, N. (2012). Ways preschool children aged 4-5 years old express their desire to excel. *European Psychomotricity Journal*, 4(1), 41-48.
- Tsiakara, A. A., & Digelidis, N. M. (2014). Preschoolers' perceptions of performance and satisfaction under competitive and non-competitive conditions. *Early Child Development and Care*, 185(7), 1109-1117.
<https://doi.org/10.1080/03004430.2014.980406>
- Turhan, M., & Yaraş, Z. (2013). Öğretmen ve öğrencilerin öğretmen, disiplin, müdür, sınıf kuralları, ödül ve ceza kavramlarına ilişkin metafor algıları. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 23(1), 129-145.
- Uyanık Balat, G., Akman, B., & Arslan Çiftçi, H. (2017). Okul Öncesi Rekabet Ölçeği'nin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4(10), 59-71.
- Watanabe, D., & Yuzawa, M. (2012). Social comparison and self-evaluation for competence in 5- and 6-year-old children. *Japanese Journal of Educational Psychology*, 60, 117-126.
<https://doi.org/10.5926/jjep.60.117>
- Watanabe, D., & Yuzawa, M. (2013). Perception of one's own and others' ability by preschool Japanese children. *Japanese Psychological Research*, 55, 303-314.
<https://doi.org/10.1111/jpr.12022>
- Whitebread, D., Basilio, M., Kvalija, M., & Verma, M. (2017). *The importance of play: A report on the value of children's play with a series of policy recommendations*. Toy Industries of Europe.

Yıldırım, A., & Şimşek H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.

Yıldız, S. (2023). *Okul öncesi dönem çocuklarının rekabet stilleri, kaygı düzeyleri ve ebeveynlerinin ebeveyn tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi.

Summary

Introduction

The first steps of socialization take place through play in preschool. One type of game that preschool children often play is competitive games. Fülöp (2004) categorizes competitive processes based on their goals, functions, and the role attributed to the rival in the process. The aim of competition is not limited to winning or outperforming others; it may also involve self-improvement, self-evaluation, or gaining mastery in a particular area. There are findings showing that competitive games increase children's motivation (Tauer & Harackiewicz, 2004) and that these games contribute to the development of alternative coping strategies (Emen Parlatan & Dikici Sığırtaç, 2022). On the other hand, Pappert et al. (2017) found that competitive games can reduce children's pro-social behaviors. These results show that competition is a complex factor that affects children's emotions, behavior and motivation.

Constructive competition is defined by Fülöp (2004) as a social and cultural phenomenon that encourages children, increases their enthusiasm and motivates them to learn; however, it can also be defined as destructive if it causes children to compete against each other to hinder each other's performance. Competing constructively in learning situations is a matter of developing oneself, others and common goals (Sheridan & Williams, 2006). Competition and competitive actions of children are frequently encountered in preschool education environments (Doğan, 2022). When we look at the literature on competition in preschool period in Turkey, it is known that there is a limited number of studies on this subject (Uyanık et al., 2017). It is important to study competition among young children as it starts at an early age. Little is known about the use of competitive games in preschool education and how these games affect children's social interaction and learning. For this reason, it is considered important to examine the views of preschool teachers on competitive games. Accordingly, the purpose of this study is to examine the views and practices of preschool teachers on competitive games in preschool education.

Method

In this study, phenomenological design, which is one of the qualitative research methods, was used. The participants of the study consisted of 12 preschool teachers working in Istanbul in the 2023-2024 academic year. In the study, semi-structured interview technique was used. In the first part of the interview form, there are questions about the participants' gender, age, type of school they work in, level of education, and professional

experience. In the second part of the interview form, there are 5 semi-structured open-ended questions to determine the opinions of the teachers. These questions include how teachers define competitive games, the reasons for including/not including competitive games in their classrooms, the emotions and behaviors they observe in children in winning/losing situations, and the reactions of teachers in winning/losing situations. Descriptive analysis method was used in analyzing data. The data obtained from the interviews were analyzed by two researchers. Miles and Huberman's formula (1994) was applied to the coding made by both researchers. The agreement between the two coders was calculated as 92%.

Results

When we look at the responses of the teachers regarding the definition of competition, it is seen that teachers frequently emphasized the dynamics of winning and losing in the games and the word "race" is frequently included in the definitions. Two teachers defined competitive games by emphasizing the role of these games in education. While 10 out of 12 teachers stated that they included competition games in their classrooms, the other 2 teachers stated that they did not include competition games. The reasons for the teachers who include competitive games are similar in terms of the fact that competition is a part of life, that losing is thought to be learned as a child and that children like such games. Teachers generally stated that in winning situations, a feeling of happiness emerged, and children were motivated by winning. In case of losing, on the other hand, they stated that the motivation decreased due to sadness, quitting the game and losing. Except for one teacher, all participants agreed that losing is demotivating, but they also thought that competitive games should be played. One participant stated that children feel sad and demotivated when they lose but emphasized that this demotivation and sadness does not last long. Another participant drew attention to the individual differences of children in terms of emotions, behaviors and motivation. Although most participants stated that losing does not cause negative behaviors such as aggression and verbal violence, there were a small number of participants who stated that they encountered such behaviors. In addition, it was found that teachers provided emotional support to children who lost and helped them manage this situation better by providing emotional support and managed the process with positive reactions and supportive approaches in both winning and losing situations.

Discussion and Conclusion

Studies have shown that social comparison can affect children's self-evaluation (Watanabe & Yuzawa, 2012, 2013). Therefore, it is important that competitive games used in preschool education do not involve social comparisons between children. Today, competition and cooperation are often perceived as opposites (Yıldız, 2023), but some studies do not support this view (Sheridan & Williams, 2006). Fülöp (2004) emphasized that competition can occur simultaneously with cooperation. It seems that the teacher can teach children by balancing competition and cooperation and in this way develop both competitive and cooperative skills in children. Therefore, when offering structured games to children, it would be more functional not to start with direct power-based group games and not to suddenly increase the stress caused by competition, instead of excluding competitive games altogether (Emen Parlatan & Dikici Sığirtmaç, 2022).

Implications

It is important for preschool teachers to support goal-oriented competition that emphasizes children's desire to achieve goals by improving their own performance rather than competition that emphasizes children's desire to gain superiority by comparing their own performance with others. In other words, it can be suggested that preschool teachers should create a learning environment that does not involve social comparison among children and supports the competition that can arise with cooperation.

It can be suggested that future research should examine how different elements such as teachers' approach to education, the organization of the educational environment, the resources available in the educational environment, attitudes and norms towards competition, and the society and culture are related to competition and cooperation in preschool education settings and how they affect children's social interaction and learning.

Araştırmanın Etik Taahhüt Metni

Yapılan bu çalışmada bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulduğu; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifatın yapılmadığı, karşılaşılabilecek tüm etik ihlallerde "Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi ve Editörünün" hiçbir sorumluluğunun olmadığı, tüm sorumluluğun Sorumlu Yazara ait olduğu ve bu çalışmanın herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiş olduğu sorumlu yazar tarafından taahhüt edilmiştir.